

QISHLOQ XO‘JALIGINI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYALARNING O‘RNI

Raimjanova Madina Asrarovna

*baholash ishi va
investitsiyalar kafedrasi dotsenti
Toshkent moliya instituti
E-mail: madinahon838@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8942-5723*

Annotatsiya

Maqola O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligining rivojlanishida investitsiyalar ta'sirini baholashga bag'ishlangan. Qishloq xo'jaligiga investitsiyalar kiritish bo'yicha statistik ma'lumotlar taqdim etilgan. Investitsiyalar va yalpi qishloq xo'jaligi mahsuloti o'rtasidagi bog'liqlik iqtisodiy modellashtirish orqali tahlil qilingan. Maqolada qishloq xo'jaligi sohasidagi tegishli iqtisodiy, ijtimoiy va qonunchilik sharoitlar yoritilgan. O'zbekiston qishloq xo'jaligiga sarmoya kiritishni ko'paytirish bo'yicha takliflar berilgan.

Kalit so'zlar: investitsiya, qishloq xo'jaligi, qo'shilgan qiymat, agrosanoat, qayta ishlash sanoati, qishloq xo'jaligi yalpi mahsuloti, oziq-ovqat ishlab chiqarish indeksi.

РОЛЬ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИИ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА

Раимжанова Мадина Асраровна

*доцент кафедры оценочного
дела и инвестиций
Ташкентский финансовый институт
E-mail: madinahon838@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8942-5723*

Аннотация

Статья посвящена инвестициям в сельскохозяйственный сектор экономики Республики Узбекистан. Исследуются статистические данные, касающиеся увеличения объема инвестиций в сельскохозяйственный сектор. Анализируется взаимосвязь между инвестициями в сельское хозяйство и валовым сельскохозяйственным продуктом путем применения экономических моделей. В статье рассматриваются экономические, социальные, законодательные условия в сельскохозяйственном секторе. Предлагаются рекомендации по увеличению объема инвестиций в сельскохозяйственный сектор Узбекистана.

Ключевые слова: инвестиции, сельское хозяйство, добавленная стоимость, агропромышленный комплекс, перерабатывающая промышленность, валовая продукция сельского хозяйства, индекс производства продуктов питания.

THE ROLE OF INVESTMENTS IN THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURE

Raimjanova Madina Asrarovna

*Associate Professor Department
of valuation and investments
Tashkent Institute of Finance
E-mail: madinahon838@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8942-5723*

Annotation

The article is devoted to the impact of investment in the agricultural economy of the Republic of Uzbekistan. The author provides statistical data on investment growth in the agricultural sector of Uzbekistan. The author analyzes the relationship between investment in agriculture and gross agricultural product through economic modeling. Economic, social, and legislative conditions relevant to Uzbekistan’s agricultural sector are highlighted in the article. The author proposes ideas to increase investment in the agricultural sector of Uzbekistan.

Keywords: investment, agriculture, value-added, agro-industry, processing industry, gross output of agriculture, food production index.

Kirish

Investitsiyalar milliy iqtisodiyotning har qanday tarmog'ining o'sishi va rivojlanishida, jumladan, qishloq xo'jaligini rivojlantirishda alohida o'rin tutadi. Qishloq xo'jaligiga yo'naltirilgan investitsiyalar qishloq xo'jaligi mahsulotlariga qo'shilgan qiymat yaratish bilan birga daromadlarning uzoq muddatli o'sishiga xizmat qiluvchi vosita bo'lib hisoblanadi. Natijada qishloq xo'jaligiga investitsiyalar kiritish iqtisodiyotni rivojlantirishning eng samarali va eng muhim vositasidir. Biroq, shuni inobatga olish kerakki, qishloq xo'jaligiga kiritilgan investitsiyalar natijasi darhol ko'zga tashlanadigan daromad keltirmaydi. Sababi, qishloq xo'jaligi mahsulotlari yerni tayyorlash, ekin ekish, yetishtirish, hosilini yig'ishtirish, saqlash va qayta ishlashni talab etadi. Qishloq xo'jaligiga kiritilgan investitsiya foyda keltiradi, albatta, lekin savdo, ishlab chiqarish sohalarga kiritilgan investitsiyalari kabi tez emas.

Qishloq xo‘jaligiga investitsiyalar turli maqsadlarda kiritilishi mumkin, jumladan, ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish, sug‘orish uchun yer va suv taqsimotini yaxshilash, qulay agrobiznes muhitini yaratish, yuqori daromad keltiruvchi qo‘shimcha qiymat zanjirini hosil qilish, kooperatsiya aloqalarini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash, bozor mexanizmlari va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish, shuningdek, soha xodimlarning salohiyatini oshirishda fan yutuqlaridan foydalanish. Shunday ekan, O‘zbekiston hukumati tomonidan milliy iqtisodiyotning ushbu muhim tarmog‘iga mahalliy va xalqaro investorlarni jalb etish bo‘yicha qator dasturlar ishlab chiqilmoqda. Jumladan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 23 oktabrdagi “O‘zbekiston Respublikasining qishloq xo‘jaligini 2020-2030 yillarda rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5853-sonli Farmonini hamda 2022 yil 28 yanvardagi “2022-2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-son farmonini e‘tirof etish o‘rinli bo‘ladi.

2019 yil 23 oktabrdagi “O‘zbekiston Respublikasining qishloq xo‘jaligini 2020-2030 yillarda rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5853-sonli Farmonga ko‘ra [1], Strategiyaning ustuvor yo‘nalishlari etib quyidagilar belgilab berilgan (1-rasm).

1-rasm.

Mamlakatimiz qishloq xo‘jaligini rivojlantirish strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari*

1	• Aholining oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlash
2	• Qulay agrobiznes muhitini va qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratish
3	• Soha boshqaruvida davlat ishtirokini kamaytirish va investitsiyaviy jozibadorlikni oshirish
4	• Tabiiy resurslardan oqilona foydalanish va atrof-muhit muhofazasini ta‘minlash
5	• Davlat boshqaruvining zamonaviy tizimlarini rivojlantirish
6	• Tarmoqni qo‘llab-quvvatlashga yo‘naltirilgan davlat xarajatlarini bosqichma-bosqich diversifikatsiya qilish
7	• Qishloq xo‘jaligida ilm-fan, ta‘lim, axborot va maslahat xizmatlari tizimini rivojlantirish
8	• Qishloq hududlarini rivojlantirish
9	• Tarmoq statistikasining shaffof tizimini ishlab chiqish

*PF-5853-sonli O‘zbekiston Respublikasi Prezident Farmoni asosida muallif ishlanmasi.

Yuqoridagi 1-rasmdan ko‘rinib turganidek, mamlakatimiz qishloq xo‘jaligini rivojlantirishda qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratish ham muhim yo‘nalishlardan biridir. Buning uchun esa, qishloq xo‘jaligiga yo‘naltirilgan investitsiyalar salmog‘ini yildan yilga oshirib borish maqsadga muvofiqdir.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi “2022-2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-son Farmonida keltirilishicha, qishloq xo‘jaligini ilmiy asosda intensiv rivojlantirish orqali dehqon va fermerlar daromadini kamida 2 baravar oshirish, qishloq xo‘jaligi mahsulotini yillik o‘shishini kamida 5 foizga etkazish maqsadi qo‘yilgan. Buning uchun tumanlarni aniq mahsulot turini yetishtirishga ixtisoslashtirish; qishloq xo‘jaligida davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash ko‘lamini kengaytirish va sug‘urtalashning yangi mexanizmlarini amalga oshirish; yangi va foydalanishdan chiqqan 464 ming gektar maydonni o‘zlashtirish va klasterlarga ochiq tanlov asosida yondashish; 200 ming gektar paxta va g‘alla maydonlarini qisqartirish hamda aholiga ochiq tanlov asosida ularni uzoq muddatli ijaraga berish; eksportbop mahsulotlar yetishtirish hamda meva-sabzavotchilikni rivojlantirish, intensiv bog‘lar maydonini 3 baravar va issiqxonalarni 2 baravar ko‘paytirib, eksport salohiyatini yana 1 milliard AQSh dollariga oshirish; tuproq unumdorligini oshirish va muhofaza qilish; ilm-fan va innovatsiyaga asoslangan agroxizmatlar ko‘rsatish tizimini takomillashtirish; agrosanoat korxonalarini xom ashyo bilan ta‘minlash va ishlab chiqarish hajmini 1,5 baravar oshirish; agrologistika markazlarini rivojlantirish va zamonaviy laboratoriyalar sonini ko‘paytirish, urug‘chilik va ko‘chat yetishtirish bo‘yicha milliy dasturni amalga oshirish; nufuzli xalqaro ilmiy markazlar va oliy ta‘lim muassasalari bilan birgalikda Xalqaro qishloq xo‘jaligi universitetini tashkil etish, agrar sohada ilm-fan va amaliyot integratsiyasini chuqurlashtirish hamda aholi tomonidan tomorqalardan samarali foydalanilishi uchun sharoitlar yaratish kabi vazifalar belgilangan [2].

Adabiyotlar sharhi

Qishloq xo‘jaligi va uni rivojlantirishda jalb etilgan investitsiyalarning ta‘siri hamda ahamiyatini bir qancha iqtisodchi olimlar o‘z ilmiy tadqiqotlarida yoritishgan. N.M.Babayeva O‘zbekiston Respublikasi qishloq xo‘jaligida amalga oshirilayotgan islohotlar va investitsiyalarni tarmoq ichida taqsimlash masalalariga alohida to‘xtalib, ulardan samarali foydalanishning ekonometrik tahlilini amalga oshiradi va qishloq xo‘jaligi iqtisodiyotini samarali tashkil etish bo‘yicha ilmiy tavsiyalar beradi [3]. A.M. Maqsumxonova o‘z tadqiqotida “investitsiyalar” tushunchasini muhokama qiladi va agrosanoat kompleksiga investitsiyalar tarkibini ochib beradi. U investitsiya potentsialini omilli yondashuv asosida aniqlaydi. Olima tomonidan O‘zbekiston Respublikasining qishloq xo‘jaligiga investitsiyalarni jalb etishning asosiy xususiyatlari ko‘rsatilib, qishloq xo‘jaligining

bugungi holati hamda agrar sektorda investitsiya faolligini rivojlantirish tendentsiyalari tahlil qilingan. Ishda agrar sohasiga investitsiyalarni jalb etish uchun zarur bo‘lgan davlat islohotlari ham ko‘rib chiqiladi [4]. O.I. Rashidov, I.A. Rashidova, M.V. Shatoxin investitsiyalar va yalpi hududiy mahsulot o‘rtasidagi bog‘liqlikni MNC (multinational corporation) usulidan foydalangan holda tahlil qiladi va investitsiyalar multiplikatori va tezlatuvchisi uchun qiymatlarni beradi. Mintaqa iqtisodiyotiga investitsiyalarning o‘sishi va ularning YaIMning o‘sishi ko‘rinishidagi qaytarilishi o‘rtasidagi vaqt oralig‘i aniqlangan [5].

Tahlil va natijalar

Mamlakat iqtisodiyotini modernizatsiyalash sharoitida fermer xo‘jaliklarini rivojlantirishda ichki investitsiyalardan foydalanish samaradorligini oshirish yo‘nalishlarini ishlab chiqish uchun hozirgi vaqtda investitsiyalardan foydalanish masalalari va uning holatini o‘rganish zarur.

O‘zbekiston qishloq xo‘jaligiga yo‘naltirilgan investitsiyalar rivojlanishning eng muhim omillaridan biri bo‘lib, agrosanoat sohalari: texnika ishlab chiqaruvchi tarmoqlar (birinchi qishloq xo‘jaligi sektori), qishloq xo‘jaligi (ikkinchi qishloq xo‘jaligi sektori) va qayta ishlash sanoati (uchinchi qishloq xo‘jaligi sektori) qollanilmoqda. Respublika agrosanoat majmuasining sanab o‘tilgan sohalari orasida qishloq xo‘jaligi alohida o‘rin tutadi, chunki bu soha qayta ishlash tarmoqlari uchun dastlabki mahsulot ishlab chiqaradi va pirovardida uning barqaror faoliyati uchun asos bo‘lib xizmat qiladi.

1-jadval.

Qishloq xo‘jaligi rivojlanishiga investitsiyalarning ta‘siri*

Yillar	Q/X sektoriga investitsiyalar, mlrd so‘m	Q/X yalpi mahsulot xajmi, mlrd so‘m	Q/X, qo‘shilgan qiymat, mlrd so‘m	Oziq-ovqat ishlab chiqarish indeksi, %	Q/X eksport, ming AQSh dollari
2002	102.2	3255.3	2244.2	38.51	140,486
2003	98.5	4083.3	2801.8	41.76	194,784
2004	113.6	4615.8	3242.3	43.61	368,258
2005	138.2	5978.3	4192.8	46.62	431,318
2006	164.4	7538.8	5298.0	52.03	592,249
2007	200.9	9304.9	6550.2	53.7	546,679
2008	261.2	11310.7	7673.0	56.6	400,335
2009	385.9	13628.6	9200.0	61.42	459,742
2010	531	30856.7	21251.3	66.01	689,232
2011	942.5	45285.9	30658.6	70.84	894,713
2012	1089.2	55750.0	36954.7	76.81	639,746
2013	1335.6	66435.3	42636.8	83.27	741,783

2014	1448	81794.3	53613.2	89.15	733,675
2015	1375.5	99604.6	64680.3	96.22	562,049
2016	1646.4	115599.2	74779.0	114.63	746,812
2017	2004.3	148199.3	90983.9	102.93	859543,0
2018	3561.1	187425.6	113660.7	105.03	1081403,0
2019	15141	216283.1	130306.9	104.36	1533268,0
2020	18025.5	250250.6	151250.9	106.28	1481928,0
2021	18934,9	303415.5	183518,5	N/A	1456421,0
2022	19900,0	347600,0	N/A	N/A	1631600,0

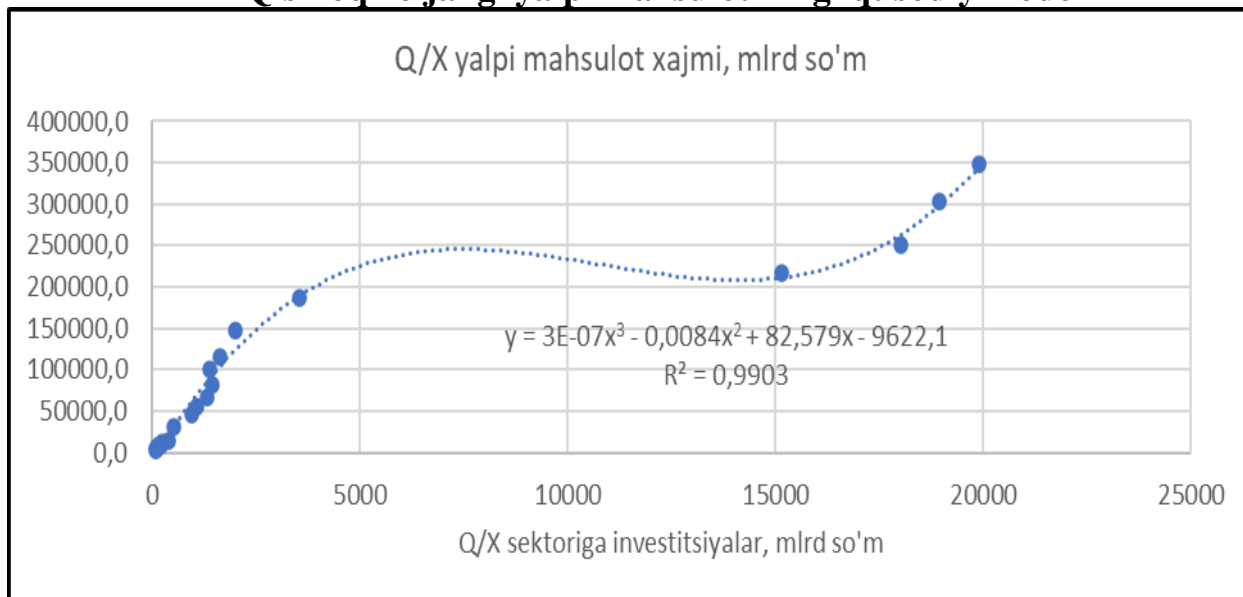
*Muallif ishlanmasi.

1-jadvalda 2002 yilda qishloq xo'jaligiga yo'naltirilgan investitsiyalar hajmi 102,2 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2010 yilda bu ko'rsatkich 5 barobarga oshib, 531 mlrd so'mni tashkil etganini ko'rish mumkin. 2020 yilda bu miqdor 2010 yilga nisbatan 33,9 barobarga oshib, 18 025,5 mlrd so'mni tashkil etdi.

2020 yilda qishloq xo'jaligiga yo'naltirilgan investitsiyalar 2002-yilga nisbatan 176,7 barobarga oshgan bo'lsa, 2020 yilda qishloq xo'jaligi yalpi mahsulotining umumiy qiymati 250250,6 mlrd so'mni tashkil etib, 2002 yilga nisbatan 76 barobarga oshdi.

1-diagramma.

Qishloq xo'jaligi yalpi mahsulotining iqtisodiy modeli*

* Muallif ishlanmasi.

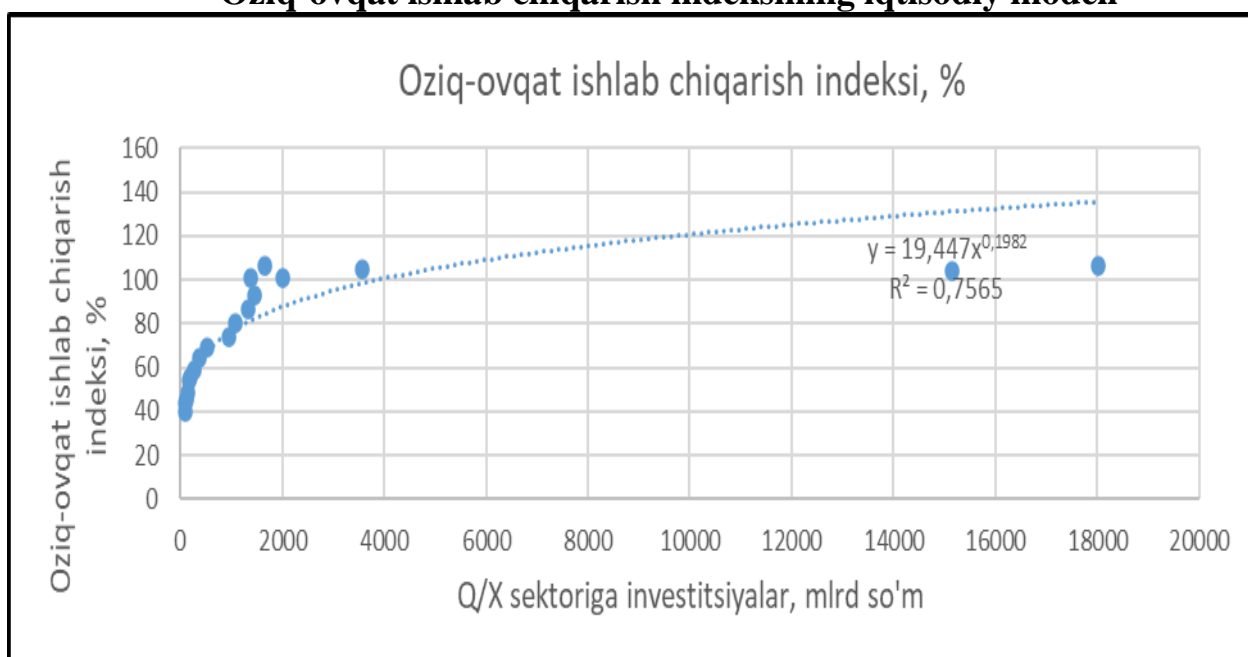
1-diagrammadagi modeldan ko'rinib turibdiki, $R^2=0,9903$ qishloq xo'jaligiga yunaltirilgan investitsiyalar va qishloq xo'jaligi yalpi mahsuloti o'rtasida juda kuchli bog'liqlikni bildiradi.

O'zbekiston iqtisodiyotining muhim tarmog'i bo'lgan agrar sektorini

rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishi ichki bozorni oziq-ovqat mahsulotlari bilan to‘ldirish, ishlab chiqarishda o‘zini-o‘zi ta‘minlash va oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlashdan iborat. Oziq-ovqat xavfsizligi strategiyasining samarali amalga oshirilishi aholini ish bilan ta‘minlash, aholi farovonligini oshirish, shahar va qishloqlarni obodonlashtirish kabi ijtimoiy muammolarni hal qilmoqda. O‘zbekistonda oziq-ovqat xavfsizligini ta‘minlash, ovqatlanish tartibini yaxshilash, zarur miqdorda oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishni nazarda tutuvchi oziq-ovqat xavfsizligi bo‘yicha davlat siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish izchil davom ettirilmoqda.

2-diagramma.

Oziq-ovqat ishlab chiqarish indeksining iqtisodiy modeli*

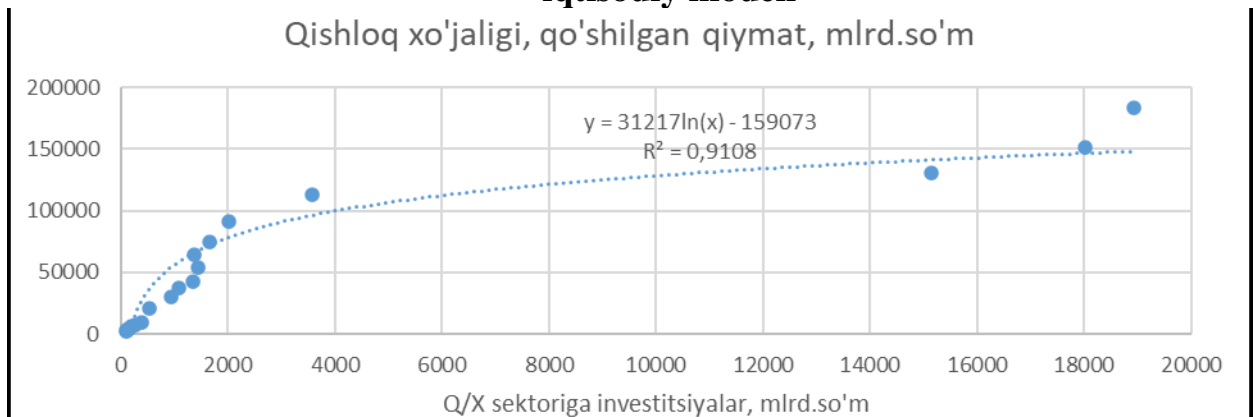
* Muallif ishlanmasi.

2-diagrammada qishloq xo'jaligiga investitsiyalar kiritish va oziq-ovqat ishlab chiqarish o'rtasida bog'liqlikni ($R^2 = 0,7565$) nazarda tutadi.

O‘zbekistonda qulay agrobiznes iqlimining mavjudligi juda muhim bo‘lib, u qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratishda, qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini sotib olish va sotishda bozor tamoyillarini keng joriy etishda, sifat nazorati infratuzilmasini rivojlantirishda, eksportni rag‘batlantirishda, yuqori qimmatli qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishda va xalqaro bozorlarda ularni raqobatbardosh bo‘lishiga xizmat qiladi. Qishloq xo‘jaligiga kiritilayotgan investitsiyalarning samarasini yaratilgan qo‘shilgan qiymatda u qanchalik aks etishini tahlil qilish orqali ko‘rish mumkin. Shunday ekan, 3-diagrammada qishloq xo'jaligiga kiritilgan investitsiyalar va qishloq xo'jaligida yaratilgan qo'shilgan qiymat o'rtasidagi bog'liqlikning tahlili keltirilgan.

3-diagramma.

**Qishloq xo'jaligida yaratilgan qo'shilgan qiymatning
iqtisodiy modeli***

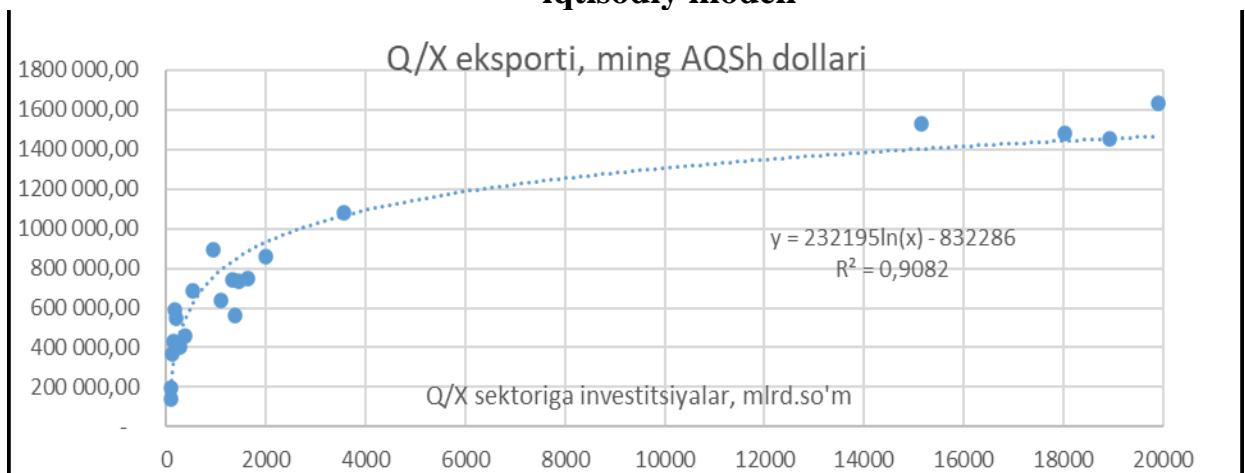
* Muallif ishlanmasi.

3-diagrammada keltirilgan iqtisodiy modeldan ko'rinib turganidek, qishloq xo'jaligiga kiritilgan investitsiyalar va qishloq xo'jaligida yaratilgan qo'shilgan qiymat o'rtasida juda ijobiy korrelyatsiya ($R^2=0,9108$) hosil bo'lgan. Qishloq xo'jaligiga kiritilgan investitsiyalarning qishloq xo'jaligida yaratilgan qo'shilgan qiymat zanjiriga ta'siri juda yuqori, bu qishloq xo'jaligiga qancha ko'p sarmoya kiritilsa, shuncha ijobiy natijani berishini anglatadi.

O'zbekistonda zamonaviy issiqxona xo'jaliklari, baliqchilik, asalarichilik, parrandachilik va boshqa sohalarni jadal rivojlantirish, shuningdek, takroriy kuzgi ekish amaliyotini kengaytirishga ustuvor ahamiyat qaratgan holda qishloq xo'jaligida bozor mexanizmlari, shuningdek sabzavot ekinlari va tomorqa xo'jaligida klasterli yondashuv joriy etildi. Ushbu maqsadli yo'nalishlar chuqur tarkibiy islohotlarga xizmat qilib, mahalliy va xorijiy investorlarni jalb qiladi.

4-diagramma.

**Qishloq xo'jaligi mahsulotlari eksportining
iqtisodiy modeli***

*Muallif ishlanmasi.

Yuqoridagi 4-diagrammada qishloq xo'jaligi mahsulotlari eksportining

iqtisodiy modeli natijasiga ko'ra, $R^2=0,9082$ ni tashkil qilgan. Demak, qishloq xo'jaligiga kiritilayotgan investitsiyalar besamar ketmagan.

Xulosa

Respublika qishloq xo'jaligiga davlat miqyosida investitsiyalar kiritish katta ahamiyatga ega. Davlat darajasida investitsiyalar oqimini rag'batlantirish uchun qulay iqtisodiy bozor muhitini shakllantirishni ta'minlash kerak. Bunga qishloq sanoatining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda boshqaruv mexanizmini joriy etish orqali erishish mumkin.

Zamonaviy sharoitda respublikamiz qishloq xo'jaligiga investorlarni jalb etish asosiy muammo hisoblanadi. Muayyan hududning investitsion jozibadorligini aniqlash uchun boshqalar bilan solishtirganda quyidagilarni hisobga olish kerak:

hududning iqtisodiy salohiyati (tabiiy-iqlim sharoiti, infratuzilmasi va boshqalar);

undan foydalanish samaradorligi ko'rsatkichlari (shu jumladan mehnat resurslari, asosiy va aylanma mablag'lar, o'g'itlar va boshqalar);

kapital qo'yilmalarning kutilayotgan samarasi.

Xorijiy investorlar investitsiya sohasidagi qonunchilikka alohida e'tibor qaratmoqda. Shuningdek, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishining tabiiy-iqlim sharoitlariga bog'liqligi, kapital sig'imining yuqoriligi, ijtimoiy va ishlab chiqarish infratuzilmasining rivojlanishi, davlat tomonidan tartibga solish chora-tadbirlarining mavjudligi (masalan, byudjet investitsiyalari, davlat xaridlari) kabi tarmoq xususiyatlari ham hisobga olinadi, shuningdek qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda soliq va kredit imtiyozlari va boshqalar ham muhim ahamiyat kasb etadi).

Investitsiyalarni jalb qilish qiyin ish, lekin undan samarali foydalanishni ta'minlash undan ham qiyin. Qishloq xo'jaligiga kiritilgan investitsiyalar samaradorligi, birinchi navbatda, mehnat unumdorligining o'sishi, yalpi mahsulot ishlab chiqarishni ko'paytirish, ishlab chiqarishning kapital sig'imini kamaytirish va boshqalarda namoyon bo'ladi.

Respublikamiz agrosanoat majmuida, ayniqsa, qishloq hududlarida hukm surayotgan hozirgi sharoitda qishloq xo'jaligini rivojlantirishga hissa qo'shadigan sarmoyalarni topish eng katta qiziqish uyg'otmoqda.

Keyingi yillarda mamlakatimiz qishloq xo'jaligini isloh qilish, xususan, davlat boshqaruvi tizimini takomillashtirish, bozor munosabatlarini keng joriy etish, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirish, qayta ishlash va sotish sub'ektlari o'rtasidagi munosabatlarning huquqiy asoslarini mustahkamlash,

qishloq xo‘jaligiga investitsiyalarni jalb etish borasida muayyan ishlar amalga oshirildi. Natijada sanoatni rivojlantirish va resurs tejovchi texnologiyalarni joriy etish, shuningdek, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqaruvchilarini zamonaviy texnika bilan ta‘minlashga erishilmoqda.

Respublika agrar sektoriga sarmoya kiritish bilan bog‘liq dolzarb muammolarni hal qilishning zamonaviy yondashuvlari qishloq xo‘jaligi tarmog‘ida barqaror, samarali, oqilona va kengaytirilgan ishlab chiqarish uchun shart-sharoitlarni ta‘minlashi mumkin. Respublikamiz qishloq xo‘jaligida investitsiya salohiyatini yanada rivojlantirish uchun investitsiyalarning mavjud shakl va usullarini takomillashtirish zarur. Qishloq xo‘jaligiga investitsiyalarni moliyalashtirishning amaldagi tizimini rivojlantirishning taklif etilayotgan variantlari dolzarb muammolarni muvaffaqiyatli hal etishga qaratilgan bo‘lib, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqaruvchilarining iqtisodiy jihatdan samarali ishlab chiqarishni ta‘minlaydigan investitsiya faolligining sifat jihatidan yangi darajasiga ko‘tarilishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2020-2030 yillarda O‘zbekiston Respublikasi qishloq xo‘jaligini rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PQ-5853-son Farmoni, 2019 yil 23 oktabr. – Foydalanish manbai: <https://lex.uz/ru/docs/4567337>

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2022-2026 yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-sonli Farmoni, 2022 yil 28 yanvar. – Foydalanish manbai: <https://lex.uz/docs/5841063>

3. Babaeva N.M. O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi iqtisodiyotiga investitsiyalardan samarali foydalanish/ "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. № 1, yanvar-fevral, 2019 yil.

4. Maqsumxonova A.M. Investitsiyalar O‘zbekiston Respublikasi qishloq xo‘jaligini rivojlantirish omili sifatida // Fan va ta‘lim axborotnomasi No2 (56). 2-qism 2019. bet. 40-43.

5. Rashidov O.I., Rashidova I.A., Shatoxin M.V. Markaziy Chernozem mintaqalarida investitsiyalar va YaHM o'rtasidagi munosabatlar tahlili // Iqtisodiyot fanlari, 1 (62) 2010, 169-174 bet.

6. Kovalenko N.Ya. va boshqalar. Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti. M.: Yurkniga, 2009. Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti: Darslik. nafaqa / tahrir. V.T. Vodyannikov. M. KolosS, 2008. 388 b.